

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2026 – 2028**

Miechów

SPIS TREŚCI:

I. WSTĘP	3
II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	3
III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIECHÓW	4
IV. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY	7
V. ANALIZA SWOT wsparcia rodziny w Gminie Miechów	12
VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	15
VII. ADRESACI PROGRAMU	17
VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY	17
IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	18
X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	18
XI. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU	18

I. WSTĘP.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. W rodzinie kształtują się postawy, zachowania, normy społeczne, a także poglądy. Aby dzieci miały możliwość do właściwego i harmonijnego rozwoju rodzina powinna prawidłowo funkcjonować, zaspakajać podstawowe potrzeby oraz dawać poczucie bezpieczeństwa i miłości.

Aby zawsze tak było, należy dołożyć wszelkich możliwych starań, by rodziny borykające się z trudnościami, jak również rodziny dysfunkcyjne, uzyskały profesjonalną pomoc, dzięki której będą mogły w przyszłości samodzielnie i właściwie realizować swoje funkcje.

Pozostawienie bowiem rodzin dysfunkcyjnych bez wsparcia i różnorodnej, specjalistycznej pomocy spowoduje wzrost zjawiska degradacji rodzin i skutkować będzie różnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Priorytetem wspierania rodziny jest więc zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci oraz kształtowanie wartości i zasad związanych z ich wychowaniem.

Obowiązek wspierania rodziny spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego, które realizują go we współpracy m.in.: z policją, sądem, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia czy organizacjami pozarządowymi. Podejmowane działania mogą być skuteczne jedynie dzięki interdyscyplinarnej współpracy wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

Niniejszy, Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 powstał zgodnie z art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i jest kontynuacją Gminnych Programów Wspierania Rodziny od 2017 roku.

II. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU:

Zadania przyjęte do realizacji, w ramach Programu wynikają przede wszystkim z następujących aktów prawnych:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483);
- 2) Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 r. Nr 120, poz. 526);
- 3) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz.1153 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz.1214 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tekst jednolity Dz.U. z 2024.r. poz.1829 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz.U. z 2024 r. poz.1673 z późn. zm.);

- 8) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.);
- 9) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2023 r. poz.1939 z późn. zm.);
- 10)Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r. poz.1338 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE MIECHÓW.

Gmina Miechów to jednostka samorządu terytorialnego w województwie małopolskim, w powiecie miechowskim.

Gmina Miechów położona jest w północnej części województwa małopolskiego, ok. 43 km od Krakowa. Do gminy, oprócz miasta Miechów, należą 34 sołectwa: Biskupice, Bukowska Wola, Brzuchania, Celiny Przesławickie, Dziewięcioły, Falniów, Falniów - Wysiołek, Glinica, Jaksice, Kamieńczyce, Kalina – Lisiniec, Kalina Mała, Kalina – Rędziny, Komorów, Nasiechowice, Parkoszowice, Podleśna Wola, Podmiejska Wola, Pojałowice, Poradów, Przesławice, Pstroszyce Pierwsze, Pstroszyce Drugie, Siedliska, Sławice Szlacheckie, Strzeżów Pierwszy, Strzeżów Drugi, Szczepanowice, Widnica, Wielki Dół, Wymysłów, Zagorzyce, Zapustka i Zarogów. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba ludności gminy i miasta Miechów wyniosła 18 640 mieszkańców, z czego 51,8% stanowiły kobiety, a 48,2% mężczyźni.¹

Stan ludności w Gminie i Mieście Miechów²

Stan ludności w 2024 r.	
Miasto	Gmina
10 903	7 737
18 640	

Gmina Miechów jest przede wszystkim terenem rozwoju gospodarki rolnej, samo miasto natomiast stanowi miejsce, w którym mieszczą się niezbędne instytucje użyteczności publicznej. W Miechowie dominują firmy i zakłady branży handlowej i gastronomicznej, a także przedsiębiorcy prowadzący działalność transportową i budowlaną.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Miechowie na dzień 31 grudnia 2024 r. zarejestrowanych było 822 bezrobotnych z powiatu miechowskiego ogółem, z czego liczba

¹ Źródło: https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Miechow

² Źródło: UGiM w Miechowie.

osób bezrobotnych zarejestrowanych z gminy Miechów wynosiła 335, w tym 47,80 % stanowiły kobiety, a 52,2 % mężczyźni.

Stopa bezrobocia na dzień 31 grudnia 2024 r. w gminie wyniosła 3,23 %, natomiast dla całego powiatu wyniosła 5,2%.³

Z danych GOPS w Miechowie wynika, że rodziny z gminy Miechów zostały objęte świadczeniami przyznanymi w ramach zadań własnych i zadań zleconych (w tym świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne). W latach 2022-2024 liczba rodzin korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej wykazuje tendencję malejącą, co jest związane z zastępowaniem części świadczeń ustawowych przez świadczenia z programów rządowych (np. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”).

➤ Liczba rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej z GOPS w Miechowie.⁴

WYSZCZEGÓLNIENIE	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zadań zleconych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	<u>348</u>	660	<u>293</u>	541	<u>305</u>	524
tym: świadczenia pieniężne	202	362	156	265	148	217
świadczenia niepieniężne	218	439	189	378	197	381
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - OGÓŁEM	<u>123</u>	294	<u>198</u>	387	<u>105</u>	177

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2022 – 2024.

³ Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie.

⁴ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

Główną przyczyną zwracania się o pomoc niezmiennie od kilku jest długotrwała lub ciężka choroba, a następnie niepełnosprawność i ubóstwo (obecne kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie poniżej 823zł., a dla osoby samotnie gospodarującej poniżej 1.010zł. - zmiana kryterium następuje co 3 lata) – z niewielką tendencją spadkową, a także w dalszej kolejności: bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Nadmienia się, iż w jednej rodzinie może występować jednocześnie kilka powodów uprawniających do korzystania z pomocy.

➤ Główne przyczyny, z powodu których osobom i rodzinom przyznano świadczenie⁵.

L. p.	POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	2022		2023		2024	
		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1.	Długotrwała lub ciężka choroba	296	463	276	404	282	401
2.	Niepełnosprawność	176	269	173	243	183	252
3.	Ubóstwo	94	151	81	118	85	116
4.	Bezrobocie	86	188	68	164	62	135
5.	Bezradność w sprawach opiek.- wych. i prowadzeniu gosp. domow. - ogółem	80	170	72	139	67	136
	W tym: rodziny niepełne	20	60	14	37	18	52
	rodziny wielodzietne	7	39	4	22	4	22
6.	Alkoholizm	29	41	24	37	26	41
7.	Przemoc domowa	31	93	22	74	31	112
8.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	25	113	20	90	19	83
	W tym: wielodzietność	10	49	8	38	8	40
9.	Sytuacja kryzysowa	2	8	6	11	16	29
10.	Bezdomność	22	27	20	20	14	14
11.	Trudność w przystosowaniu	3	3	4	5	7	11

⁵ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

	u do życia po zwolnieniu z zakładu karnego						
12.	Narkomania	0	0	0	0	0	0
13.	Sieroctwo	1	1	1	1	1	1
14.	Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy	0	0	0	0	0	0
15.	Zdarzenie losowe	0	0	0	0	4	5
16.	Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Źródło: Sprawozdania roczne MRPiPS-03 za lata 2022 – 2024.

Ponadto, GOPS w Miechowie udzielał pomocy dzieciom i młodzieży w ramach wieloletniego Programu „Posiłek w szkole i w domu”. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba dzieci objętych dożywianiem plasowała się na podobnym poziomie, tj. w 2022 r. - 112 dzieci, w 2023 r. - 125 dzieci, a w 2024 r. - 115 dzieci.⁶

Rodziny spełniające kryteria dochodowe, w których dzieci są uczniami, mogą ubiegać się o przyznanie stypendium szkolnego o charakterze socjalnym. W 2022 r. liczba rodzin, którym przyznano ww. stypendium wyniosła 60, w tym 101 dzieci, w 2023 r. liczba rodzin wyniosła 53, w tym 83 dzieci, natomiast w 2024 r. liczba rodzin wyniosła 40, w tym 91 dzieci.⁷ Malejąca liczba rodzin korzystająca z niniejszego wsparcia może świadczyć o poprawie sytuacji bytowej rodzin.

Osoby samotne i rodziny korzystają również z pomocy rzeczowej – GOPS w Miechowie, kolejny rok z rzędu, wydaje skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Dystrybucją żywności zajmuje się Caritas Kielecka ZPOL w Miechowie przy ul. Szpitalnej 1B.

Ponadto, GOPS w Miechowie realizuje projekty skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych, tj. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz „Korpus wsparcia seniora.”

IV. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY.

Wprowadzona w życie Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na jednostki samorządu terytorialnego oraz na organy

⁶ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

⁷ Źródło: Samorządowy Zespół Edukacji w Miechowie.

administracji rządowej obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i dokonuje podziału zadań pomiędzy samorządami.

Jednostką odpowiedzialną za wspieranie rodziny w Gminie Miechów jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

Wspieranie rodziny jest skierowane przede wszystkim do rodzin, które mają trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a jego celem jest zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju dzieci, kształtowanie prawidłowych wzorców wychowania i opieki nad nimi oraz zapobieganie umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 94/2011 Burmistrza Gminy i Miasta Miechów z dnia 27 kwietnia 2011 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Miechowie. Następnie, w związku z nowelizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zgodnie z Zarządzeniem Nr 268/2023 Burmistrza Gminy i Miasta Miechów z dnia 21 września 2023 r. został ponownie powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Miechowie.

W 2022 r. Procedurę „Niebieskie Karty” wszczęto w 31 rodzinach, w 2023 r. w 22 rodzinach, natomiast w 2024 r. w 37 rodzinach. Nadmienia się, że działania w ramach Procedury „Niebieskie Karty” w niektórych rodzinach są prowadzone dłużej niż 1 rok.⁸

W strukturze tut. GOPS funkcjonuje także Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W 2022 r. liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym, tj. porady prawne, wsparcie psychologiczne, poradnictwo dostosowane do sytuacji życiowej osób/rodzin, pomoc socjalna, wyniosła 39, w 2023 r. wyniosła 48, natomiast w 2024 r. wyniosła 61. Część osób skorzystała z pomocy kilkakrotnie, dlatego w poszczególnych latach łącznie udzielono porad: w 2022 r. - 150, w 2023 r. - 150 i w 2024 r. - 154 porad.⁹

Osoby, które chcą skorzystać z poradnictwa specjalistycznego mogą udać się także, m.in. do Punktu Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie, który oferuje poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne i rodzinne, celem niesienia pomocy osobom doznającym przemocy, poszkodowanym w wyniku zdarzeń losowych, a także znajdujących się w sytuacjach kryzysu.

- Dane liczbowe osób korzystających z pomocy w PIK-u w przeciągu ostatnich 3 lat obrazuje poniższa tabela¹⁰:

2022	2023	2024
- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 121 , w tym poradnictwo prawne – 106 (co najmniej jedna porada), poradnictwo psychologiczne	- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 96 , w tym poradnictwo prawne – 72 (co najmniej jedna porada), poradnictwo psychologiczne –	- liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym w PIK ogółem - 98 , w tym poradnictwo prawne – 78 (co najmniej jedna porada), poradnictwo

⁸ Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Miechowie.

⁹ Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

¹⁰ Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie.

– 5, terapia rodzin – 10 rodzin (spotkania, co najmniej jeden raz).	11, terapia rodzin – 13 rodzin (spotkania, co najmniej jeden raz).	psychologiczne - 9, terapia rodzin – 11 (spotkania, co najmniej jeden raz).
---	--	---

Od 2021 r. w siedzibie tut. Ośrodka znajduje się Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem, gdzie osoby pokrzywdzone mogą również otrzymać pomoc prawną, pomoc psychologiczną, a także pomoc finansową.

Należy również nadmienić, iż rodziny, w których jest troje lub więcej dzieci, mogą składać w Urzędzie Gminy i Miasta w Miechowie wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny, która uprawnia do korzystania ze zniżek u podmiotów m.in. z branży spożywczej, bankowej, rekreacyjnej (obiekt sportowe, muzea) czy też komunikacji publicznej. Karta wydawana jest bezpłatnie, bez względu na dochód rodziny.

Zadaniem ustawowym gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny podejmuje działania niezależnie od pracowników socjalnych, zajmując się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Działania asystenta rodziny określa art. 15 Ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których należą w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37, 1222 i 1248);
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 oraz z 2024 r. poz. 1572);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2024 r. poz. 1673), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, mając na uwadze jego więzi emocjonalne z rodziną i środowiskiem, asystent rodziny pracuje z rodzinami biologicznymi nad stworzeniem warunków umożliwiających powrót dzieci do rodziny naturalnej i jej prawidłowym funkcjonowaniem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie zatrudnia asystentów rodziny od 2012 r., koszty ich wynagrodzenia od 2023r. ponownie są częściowo finansowane w ramach rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2023 r.”, „Asystent rodziny w 2024 r.”

- Dane liczbowe rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny w przeciągu ostatnich 3 lat obrazuje poniższa tabela¹¹.

2022	2023	2024
- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 21 , w których liczba dzieci wyniosła – 31 ;	- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 17 , w których liczba dzieci wyniosła – 23 ;	- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny – 15 , w których liczba dzieci wyniosła – 19 ;
- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 7 .	- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 7 .	- liczba rodzin zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Miechowie – 4 .

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem długotrwałym i złożonym. Z ponad połową rodzin asystenci współpracują ponad 1 rok i dłużej. Efekty pracy są uzależnione od aktywności rodzin, ich zaangażowania oraz potrzeby zmiany sposobu życia. Objęcie rodziny pomocą w formie przydzielenia asystenta rodziny nie zawsze gwarantuje przywrócenie

¹¹ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie.

rodziny zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych względem dzieci. Niemniej jednak zatrudnieni asystenci rodzin dokładają wszelkich starań, aby jak najlepiej wypełniać swoje zadania i osiągać zaplanowane efekty pracy. Dlatego też systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe biorąc udział w adekwatnych konferencjach tematycznych, superwizjach i szkoleniach.

Od 1 stycznia 2017 roku, z dniem wejścia w życie Ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, poszerzył się obszar działań asystenta rodziny poprzez przypisanie mu funkcji koordynatora kompleksowego wsparcia - poradnictwa dla kobiet w ciąży i ich rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, kobiet w sytuacji niepowodzeń położniczych oraz wsparcia rodzin dzieci, u których zdiagnozowano „ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu”. Asystent rodziny koordynuje różnorodne usługi w zakresie poradnictwa specjalistycznego, umożliwiając przezwyciężenie trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, rehabilitację społeczną i zawodową, a także ułatwiając dostęp do wsparcia psychologicznego oraz pomocy prawnej w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych.

Niniejsza koordynacja podejmowana jest na wniosek osoby zainteresowanej tą formą pomocy. Od czasu wejścia w życie niniejszej Ustawy do GOPS w Miechowie wpłynął 1 wniosek o objęcie rodziny ww. koordynacją.

Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miechowie, zgodnie ze swoimi kompetencjami, podejmują działania, których celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych oraz wzmocnienie lub odzyskanie przez nich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych.

Praca z rodziną zagrożoną kryzysem jest także jednym z priorytetowych zadań tut. Ośrodka. Pracownicy socjalni prowadzą monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez osobiste wizyty w miejscu zamieszkania rodzin. Ponadto, celem poprawy sytuacji małoletnich, ściśle współpracują z innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, tj. pracownikami oświaty, służby zdrowia, kuratorami, policją czy asystentem rodziny.

Rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych może otrzymać także stosowną pomoc w placówkach wsparcia dziennego.

W Miechowie funkcjonują dwie placówki wsparcia dziennego: Świetlica prowadzona przez Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka Hufiec z siedzibą przy ul. Raławicka 2 w Miechowie, w formie łączonej (opiekuńczej i specjalistycznej) oraz Świetlica "Strefa Odkrywania Wiedzy" prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Społecznego DUCH z siedzibą na ul. Konopnickiej 21 w Miechowie, prowadzona także w formie łączonej (opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej).

Podstawowym celem ww. placówek jest podejmowanie działań o charakterze pomocowym w zapewnieniu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych, a także opieka i wychowanie, pomoc w nauce oraz organizacja czasu wolnego, w tym rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i pasji uczestników.

W ramach działalności świetlic prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne, psychologiczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze. Podczas cyklicznych zajęć świetlicowych odbywają się także zajęcia w sekcjach, m.in. plastycznej, artystycznej, informatycznej.

Ponadto, celem zapobiegania niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, wszystkie szkoły podstawowe na terenie gminy i miasta Miechów prowadzą działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do uczniów. Tematyka przeprowadzonych pogadanek, warsztatów dotyczy przede wszystkim edukacji zdrowotnej, w tym profilaktyki uzależnień, promowania aktywnego spędzania czasu wolnego, zagadnień związanych z przemocą, zagrożeniami w Internecie, kształtowaniem właściwych postaw społecznych, wartości i norm, bezpieczeństwem w życiu codziennym. W ramach przeprowadzanych działań placówki współpracują z różnymi instytucjami, np. Komendą Powiatową Policji w Miechowie, Państwową Strażą Pożarną w Miechowie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Miechowie.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 i 10 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie, partycypuje w kosztach utrzymania dziecka w pieczy zastępczej, tj.

- w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej;

- w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Aktualnie z terenu gminy i miasta Miechów w pieczy zastępczej przebywa 40 dzieci. Ponoszone koszty z tego tytułu systematycznie rosną, co jest związane ze zwiększającym się udziałem procentowym gminy w niniejszych wydatkach, a także corocznym wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

V. ANALIZA SWOT wsparcia rodziny w Gminie Miechów.

SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) to prosta i popularna metoda analizy strategicznej, która pomaga kompleksowo ocenić mocne i słabe strony oraz

szanse i zagrożenia. W niniejszym Programie narzędzie to ma na celu zdiagnozowanie obecnej sytuacji w Gminie Miechów, wskazując na obszary problemowe wymagające podjęcia konkretnych działań.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - baza instytucji działających na rzecz rodziny: GOPS (w tym Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie), Policja, Sąd - kuratorzy, GKRPA, PPP, PCPR, Punkt Interwencji Kryzysowej, PZP, OREW, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia, Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem, Dzienny Oddział Psychiatryczny - Rehabilitacyjny w Miechowie, ŚDS, Dzienny Dom Seniora, Centrum Opiekuńczo - Mieszkalne w Strzeżowie II, - infrastruktura oświatowa (żłobki, przedszkola, w tym przedszkole integracyjne, szkoły podstawowe, szkoły średnie, policealne, szkoła specjalna - SOSW w Zagorzycach), - placówki wsparcia dziennego: świetlice socjoterapeutyczne, - świetlice szkolne pełniące funkcję opiekuńczo – wychowawczą, - zajęcia dla dzieci i młodzieży organizowane w świetlicach wiejskich w okresie letnim, - baza rekreacyjno – sportowa służąca rodzinie: CKiS w Miechowie, w tym basen, place zabaw, boiska ORLIK, siłownie zewnętrzne, - dostęp do bezpłatnego specjalistycznego poradnictwa (prawnik, psycholog, terapia rodzin, mediacje), - wprowadzone Standardy ochrony małoletnich, - finansowanie kosztów obiadów dla dzieci i młodzieży w stołówkach szkolnych, w związku z realizacją programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, - wypłata świadczeń rodzinnych (zasiłki rodzinne, świadczenie z funduszu 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych, komunalnych, - bezrobocie, - szara strefa zatrudnienia, - brak mieszkania wspomagane (treningowe) dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą, - brak mieszkania wspomagane dla osób w kryzysie bezdomności, - brak specjalistycznego leczenia dla dzieci (psychiatra dziecięcy, neurolog dziecięcy), - ograniczony dostęp do psychologów (długi czas oczekiwania na termin wizyty), - bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinach, - niskie zaangażowanie osób w realizowanie planu pomocy, - brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - wysokie koszty utrzymania dzieci w pieczy zastępczej, - wzrost kosztów utrzymania osób/rodzin, - wyuczona bezradność i roszczeniowość rodzin/osób korzystających z pomocy społecznej, - brak chęci osób/rodzin do zmiany - poprawy swojej sytuacji życiowej, - mała liczba asystentów rodziny w stosunku do potrzeb, - niskie wynagrodzenia specjalistycznej kadry, - słaba znajomość oferty wsparcia wśród mieszkańców gminy, - niewystarczająca dostępność usług w sołectwach, - niewystarczające wykorzystanie danych do planowania wsparcia.

<p>alimentacyjnego),</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (wypłata świadczenia wychowawczego z Programu „Rodzina 800+”), - wypłata świadczenia „Dobry Start”, - udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy i Miasta Miechów (stypendia szkolne), - dofinansowanie do letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z Gminy i Miasta Miechów, - opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy i Miasta Miechów , - realizowanie projektów wspierania rodziny (np. Wyprawka dla nowych mieszkańców Gminy Miechów), w tym skierowanych do rodzin wielodzietnych (np. Karta Dużej Rodziny), a także projektów dla rodziców w zakresie wychowania dzieci i ich prawidłowego rozwoju (np. Szkoła dla Rodziców), - wsparcie asystenta rodziny zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, - dostępność usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób i dzieci, - realizacja Programu „Korpus wsparcia seniora”, - dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty, - doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny, - aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, - wzrost świadomości znaczenia rodziny w życiu człowieka, - wzrost znaczenia profilaktyki, - podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników wspierających rodzinę, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedkładanie pracy zawodowej nad relacje z członkami rodziny, dziećmi, - wzrost migracji zarobkowej, - rozpad związków (separacje, rozwody), i co za tym idzie wzrost rodziny niepełnych, - wzrost rodzin dysfunkcyjnych – niewystarczające kompetencje wychowawcze rodziców,

<ul style="list-style-type: none"> - wzmocnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz rodziny, - możliwość powstania lokalnych partnerstw, - możliwość pozyskania funduszy unijnych i realizacja rządowych programów. 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, narastająca przemoc i demoralizacja, - uzależnienie od Internetu dzieci i młodzieży (gry komputerowe, telefon), - rosnące zapotrzebowanie na udzielanie pomocy i wsparcia osobom starszym i niepełnosprawnym, w związku ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa, brak przekazywania informacji między instytucjami, - odejście specjalistów z uwagi na małe wynagrodzenia, - wzrost cen towarów i usług, który w rezultacie odbija się na jakości życia rodzin.
--	--

VI. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU.

Cel główny: Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.
- 2) Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w rodzinie, wymagających pomocy i ingerencji instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
Zapewnienie rodzinom dostępu do zintegrowanego wsparcia.
- 3) Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

Założone cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane przez następujące działania:

1) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.

L.p.	Działanie	Wskaźnik realizacji	Termin	Realizatorzy
1	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom tego wymagającym, w tym żyjącym w ubóstwie.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych świadczeniami GOPS, w tym z problemem ubóstwa; - liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania, - liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej (POPŻ); 	2026-2028	GOPS, UGiM

		- liczba rodzin/dzieci, którym przyznano stypendium szkolne o charakterze socjalnym;		
2	Realizowanie projektów, programów na rzecz osób/rodzin.	- liczba osób/rodzin objęta projektem/programem;	2026-2028	GOPS
3	Działania na rzecz wspierania rodziny.	- liczba osób/rodzin objęta działaniami;	2026-2028	UGiM

2) Pomoc w rozwiązywaniu sytuacji trudnych w rodzinie, wymagających pomocy i ingerencji instytucji działających na rzecz pomocy dziecku i rodzinie .

Zapewnienie rodzinom dostępu do zintegrowanego wsparcia.

1	Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców, terapia psychologiczna – pedagogiczna dla dzieci, poradnictwo prawne.	- liczba osób/dzieci objętych poradnictwem specjalistycznym, terapią psychologiczną– pedagogiczną, terapią rodzin.	2026-2028	GOPS, PPP, PCPR
2	Kierowanie osób nadużywających alkoholu do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miechowie.	- liczba złożonych wniosków.	2026-2028	GOPS, Policja, Sąd-kuratorzy, Prokuratura
3	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy – Procedura „Niebieskie Karty”.	- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”.	2026-2028	GOPS, Policja, oświata, służba zdrowia, GKRPA
4	Przydzielanie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej asystenta	- liczba rodzin, objętych pomocą w formie przydzielenie asystenta rodziny.	2026-2028	GOPS

	rodziny.			
5	Wsparcie asystenta rodziny w ramach realizacji Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	- liczba rodzin objęta koordynacją asystenta rodziny.	2026-2028	GOPS

3) Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

1	Udział dzieci w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego.	- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w placówkach wsparcia dziennego.	2026-2028	placówki wsparcia dziennego
2	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej przez placówki oświatowe.	- liczba przeprowadzonych pogadarek, prelekcji, akcji profilaktycznych.	2026-2028	szkoły podstawowe

VII. ADRESACI PROGRAMU.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028 są:

- 1) Rodziny żyjące w ubóstwie, wymagające wsparcia finansowego i rzeczowego.
- 2) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebujące pomocy i wsparcia.
- 3) Rodziny, które wychowują dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie lub nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.
- 4) Rodziny dysfunkcyjne, dotknięte przemocą, problemem uzależnień.
- 5) Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Poprawa sytuacji bytowej rodzin.
- Zwiększenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców.

- Ułatwienie funkcjonowania rodzinie wychowującej niepełnosprawne lub nieuleczalnie chore dziecko.
- Poprawa bezpieczeństwa dziecka i rodziny.
- Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU.

Realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny winny zajmować się instytucje i organizacje, które w ramach swoich kompetencji wykonują zadania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie - zadania wspierania rodziny, tj.:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie (w tym: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej) ;
- Urząd Gminy i Miasta w Miechowie (w tym: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Miechowie (w tym: Punkt Interwencji Kryzysowej) ;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Miechowie;
- Komenda Powiatowa Policji w Miechowie;
- Prokuratura Rejonowa w Miechowie;
- Sąd Rejonowy w Miechowie, w tym Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Powiatowy Urząd Pracy w Miechowie;
- placówki oświatowe;
- placówki wsparcia dziennego;
- placówki służby zdrowia, w tym prowadzące działalność terapeutyczną (m.in. Ośrodki Zdrowia, Szpital św. Anny w Miechowie, Dzienny Odział Psychiatryczny Rehabilitacyjny w Miechowie, Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia);
- organizacje pozarządowe,
- społeczności lokalne.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Źródła finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028:

1. Środki finansowe z budżetu samorządu.
2. Dotacje z budżetu państwa.
3. Środki finansowe z funduszy unijnych i programów rządowych.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

XI. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU.

Monitorowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2026-2028 odbywać się będzie na podstawie sprawozdania przedkładanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miechowie Burmistrzowi Gminy i Miasta Miechów w terminie do dnia

31 marca każdego roku. Sprawozdanie natomiast będzie przygotowywane na podstawie informacji i danych pozyskanych od realizatorów Programu, co umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań.

Dodatkowo, sporządzane będą również sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny, które przekazane zostaną wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.